

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۱۸) آیین نامه
ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه یا نمایندگی مؤسسات
اعتباری در داخل کشور

آذرماه ۱۳۹۴

«دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۱۸) آیین نامه ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه

مؤسسات اعتباری در داخل کشور»

مقدمه:

کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری، در اجرای ماده (18) «آیین نامه ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه یا نمایندگی مؤسسات اعتباری در داخل کشور»، دستورالعمل اجرایی آیین نامه مزبور را که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- گستره شمول تعاریف ذیل منحصرأ محدود به این دستورالعمل است:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد.

۱-۳- آیین نامه: آیین نامه ایجاد یا تعطیل شعبه یا باجه یا نمایندگی مؤسسات اعتباری در داخل کشور.

۱-۴- شعبه: واحد عملیاتی از مؤسسه اعتباری است که در چارچوب آئین نامه و دستورالعمل ایجاد می شود و می تواند تمام یا بخشی از عملیات مجاز بانکی را بر اساس ضوابط داخلی که به تصویب هیأت مدیره می رسد، انجام دهد.

۱-۵- باجه: بخشی از شعبه است که در غیر محل شعبه و در استان محل استقرار شعبه به صورت ثابت یا سیار دایر می شود و می تواند بنا به تشخیص مؤسسه اعتباری و متناسب با حجم فعالیت و خدمات مورد نیاز مشتریان، قسمتی از عملیات شعبه را که نیازمند اعتبارسنجی مشتریان نبوده و به تبع آن تعهدی نیز برای شعبه ایجاد نمی نماید، انجام دهد.

۱-۶- دفتر نمایندگی: واحد عملیاتی از مؤسسه اعتباری است که در چارچوب آئین نامه و دستورالعمل ایجاد می شود و می تواند صرفاً به انجام عملیاتی از قبیل ارائه خدمات مشاوره ای و خدمات بازاریابی مبادرت نماید. انجام عملیات مجاز بانکی توسط این واحد امکان پذیر نمی باشد.

۱-۷- جابجایی: تغییر مکان شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی در استان محل استقرار شعبه.

۸-۱- **تبدیل:** ارتقاء فعالیت باجه به شعبه و یا تقلیل فعالیت شعبه به باجه.

۹-۱- **تعطیلی:** خاتمه فعالیت شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی.

۱۰-۱- **شناسه اختصاصی:** مجموعه‌ای از اعداد و یا حروف که از سوی بانک مرکزی برای هر یک از

شعب، باجه‌ها یا دفاتر نمایندگی مؤسسه اعتباری به صورت منحصر به فرد تعریف می‌شود.

۱۱-۱- **سامانه:** سامانه جامع شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی که از طریق پرتال بانک

مرکزی قابل دسترسی می‌باشد.

ماده ۲- ایجاد و تبدیل شعبه، باجه و یا دفاتر نمایندگی توسط مؤسسه اعتباری صرفاً با اخذ شناسه اختصاصی

از اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۳- کد شعب و یا باجه‌های مؤسسه اعتباری که تا قبل از ابلاغ دستورالعمل فعال شده‌اند، به منزله

شناسه اختصاصی تلقی می‌گردد.

ماده ۴- ارتباط هر یک از مؤسسات اعتباری با سامانه از طریق نام کاربری و رمز عبوری که توسط اداره

مجوزهای بانکی بانک مرکزی به مؤسسه اعتباری ذی‌ربط ابلاغ می‌شود، امکان‌پذیر است.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات و مدارک مربوط به ایجاد و تبدیل شعب، باجه‌ها و یا دفاتر

نمایندگی خود را که به تصویب هیأت مدیره مؤسسه اعتباری رسیده است، حداقل یک ماه قبل از

ارایه درخواست ایجاد و تبدیل هر یک از شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی خود در سامانه ثبت نموده

و فرم چاپی مندرج در سامانه را پس از امضای مدیر عامل و یا یکی از اعضای هیأت مدیره به همراه

مصوبه هیأت مدیره به اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری موظف است اطلاعات و مدارک مربوط به جابجایی و تعطیلی شعب، باجه‌ها و یا دفاتر

نمایندگی خود را که به تصویب هیأت مدیره مؤسسه اعتباری رسیده است، حداقل سه ماه قبل از ارایه

درخواست جابجایی و تعطیلی هر یک از شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی خود، در سامانه ثبت نموده

و فرم چاپی مندرج در سامانه را پس از امضای مدیر عامل و یا یکی از اعضای هیأت مدیره به همراه

مصوبه هیأت مدیره به اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری موظف است درخواست ایجاد، جابجایی، تبدیل و تعطیلی هر یک از شعب، باجه‌ها و

یا دفاتر نمایندگی خود را حسب مورد صرفاً از طریق درج در سامانه به اداره مجوزهای بانکی بانک

مرکزی اعلام نماید.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری موظف است درخواست ایجاد، تبدیل و جابجایی هر یک از شعب، باجه‌ها و یا دفاتر

نمایندگی خود که در چارچوب مصوبه هیأت مدیره می‌باشد را به همراه مدارک و مستندات اعلامی از

سوی اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی شامل تصاویر اجاره‌نامه، مبیعه‌نامه، سند مالکیت (حسب مورد) و تأییدیه بلاشرط نیروی انتظامی - که تمامی آن‌ها ممهور به مهر مؤسسه اعتباری می‌باشد - به اداره مزبور ارسال نماید.

ماده ۹- اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی پس از حصول اطمینان از تکمیل بودن مدارک و مستندات ارسالی مؤسسه اعتباری و انطباق آنها با درخواست ایجاد، تبدیل و جابجایی هر یک از شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی حسب مورد، نسبت به اعطا و فعال نمودن شناسه اختصاصی و یا اعلام موافقت با جابجایی شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی اقدام و نتیجه را از طریق سامانه به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

تبصره - مؤسسه اعتباری موظف است، صرفاً پس از اعلام موافقت اداره مجوزهای بانک مرکزی با درخواست جابجایی یا تعطیلی هر یک از شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی نسبت به اطلاع‌رسانی مطابق با مفاد ماده (۱۳) آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است، پس از اخذ شناسه اختصاصی، حداکثر ظرف مدت یک ماه مراتب شروع به فعالیت شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی را به منظور فعال نمودن شناسه اختصاصی به اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۱۱- چنانچه درخواست تعطیلی هر یک از شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی مؤسسه اعتباری در چارچوب مصوبه هیأت مدیره باشد، اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی حسب اعلام مؤسسه اعتباری مبنی بر خاتمه فعالیت شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی، نسبت به غیرفعال نمودن شناسه اختصاصی اقدام و نتیجه را از طریق سامانه به مؤسسه اعتباری اعلام می‌نماید.

ماده ۱۲- چنانچه درخواست مؤسسه اعتباری جهت اخذ، فعال نمودن و یا غیرفعال نمودن شناسه اختصاصی به هردلیلی مردود گردد، اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی مراتب را به همراه دلایل رد درخواست از طریق درج پیام در سامانه به اطلاع مؤسسه اعتباری می‌رساند.

ماده ۱۳- اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی به درخواست‌های ایجاد و تبدیل شعبه، باجه و یا دفتر نمایندگی مؤسسه اعتباری که «نسبت خالص دارایی‌های ثابت مؤسسات اعتباری» را رعایت ننموده باشد، ترتیب اثر نخواهد داد.

تبصره - در خصوص مؤسسات اعتباری که حد مجاز نسبت مندرج در ماده (۱۳) را رعایت ننموده باشند، اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی در موارد خاص و در صورتی به درخواست‌های ایجاد و تبدیل شعبه،

باجه و یا دفتر نمایندگی مؤسسات اعتباری مزبور ترتیب اثر خواهد داد که درخواست‌های مذکور منجر به افزایش نسبت موضوع این ماده و تعداد شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی نشود.

ماده ۱۴- صرفاً شعب مؤسسه اعتباری دارای شناسه اختصاصی فعال در سامانه می‌توانند با سامانه‌های جامع پرداخت از جمله شتاب، ساتنا، پایا و تابا و همچنین سایر پایگاه‌های اطلاعاتی بانک مرکزی ارتباط داشته باشند.

ماده ۱۵- در صورتی که تخلف مؤسسه اعتباری از مفاد آیین‌نامه و دستورالعمل، توسط معاونت نظارتی احراز و مورد تأیید رئیس کل بانک مرکزی قرار گیرد، اقدامات ذیل انجام می‌شود:

۱-۱۵- اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی حسب مورد نسبت به تعطیلی و غیرفعال نمودن شناسه اختصاصی شعب، باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی که به واسطه تخلف از مفاد آیین‌نامه و دستورالعمل ایجاد، جابجا، تبدیل و یا تعطیل شده‌اند، اقدام می‌نماید.

۲-۱۵- اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی ارتباط شعبی که شناسه اختصاصی آن‌ها غیرفعال شده است را با سامانه‌های ملی پرداخت قطع می‌نماید.

ماده ۱۶- اداره مجوزهای بانکی بانک مرکزی بر اساس اطلاعات مندرج در سامانه، فهرست شعب باجه‌ها و یا دفاتر نمایندگی مجاز مؤسسات اعتباری را از طریق درج در پایگاه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی در دسترس عموم قرار داده و بروزرسانی می‌نماید.

ماده ۱۷- از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، مقررات مغایر با آن از جمله بخشنامه شماره ۹۲/۲۳۹۵۵۲ مورخ ۱۳۹۲/۸/۱۴ موضوع بیستمین جلسه مورخ ۱۳۹۲/۷/۷ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی منسوخ اعلام می‌شود.

این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۲ تبصره در هفدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۸/۳ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد.